

կը մէկ էր և բոլոր աշակերտք հա-
ւասարակէս ապրուստ ունէին այն-
տեղից:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԻՆ-ՆԱԽԻՋԵՒԱՆ

7 ապրիլի.

Նախորդ նամակում (անս «Երե-
րան» այս տարւոյն № 17-ը)
խոստացայ ծանօթացնել յարգելի
ընթերցողներին մեծ. Մ. Մ. Թու-
նանցի կատարած կտակի այն կը-
տակի բովանդակութեան հետ որ-
պիսի խոստմանքս ահա կատարում
եմ մէջ բերելով յիշեալ կտակից այն
կտորը որը հասարակութեան է վե-
րաբերում և ուշադրութեան արժա-
նի:

Ահա այն. —

«Չորս հազար բութի կանխիկ
« դրամ» որը ես հիմա դնում եմ
« տեղւոնական բանկում շահով ա-
« ճելու համար, կտակում եմ նա-
« խիջեալու. ս.գէորգ եկեղեցուն հե-
« տեալ անփոփոխելի պայմանով,
« որ այդ գումարը մնայ բանկում
« անձեռնամուխ մինչև 50 տարի:
« Այդ ժամանակամիջոցին անցնելուց
« յետոյ յիշեալ եկեղեցին պարտաւո-
« ղէ 30 տարւոյն ընթացքում տալ
« նախիջեալու հող. տղայոց ու-
« սումնարանին, եթէ այդպիսին կը-
« մնայ հող. իշխանութեան իրա-
«ւանց տակ, իւրաքանչիւր տարին
« մի-մի հազար ա. այն միջոցին բան-
« կում գոյացած գումարի շահից:
« Այս 30 տարւոյն անցնելուց յետոյ
« (այսինքն 80 տարի Մ. Մ. մա-
« հուանից յետոյ) ս. գէորգ եկեղե-

« ցին պարտաւոր է տալ նոյն ու-
« սումնարանին, եթէ վերջինս հա-
« հողեւոր իշխանութեան հսկողու-
« թեան տակ կը լինի, իւրաքանչիւր
« տարին մի հազար հինգ հարիւր
« ա. 20 տարւոյն ընթացքում:
« Այս վերջին ժամանակամիջոցին ան-
« ցնելուց յետոյ (մահուանից 100 տ-
« յետոյ) յիշեալ եկեղեցին պարտաւո-
« տալ նոյն ուսումնարանին, դարձեալ
« եթէ վերջինս դաւանելու լինի վե-
« ղը յիշած պայմաններէ մէջ, իւրա-
« քանչիւր տարին երեք հազար ա.
« կամ աւելի, եկեղեցու իրաւունքն
« է, միայն նկատի պիտի ունեցած
« որ 100 տարւոյց յետոյ գոյացած
« գումարը բանկում դնելուց 80
« տարի յետոյ ս. գէորգ եկեղեցին
« ունի իրաւունք պահանջել բանկից,
« իր մէջ նորոգութիւններ անելու
« համար, ոչ աւելի 10,000 ռուբ-
« լուց, միւսնայ միջոցին արգելում է
« ծախսել այդ գումարը գանապա-
« եկեղեցական շորեր ձեռք բերելու
« համար, եթէ հայոց տղայոց հո-
« դեւոր դպրոցը այդ միջոցին կամ
« երբեք զուրկ կը զայ հայոց հո-
« դեւոր իշխանութեան նախնայ տա-
« կից, այն ժամանակ այդ բոլոր
« գումարը իր շահով կը ստանայ
« լիովին սեպհականութիւն նոյն ե-
« կեղեցուն:
« Եւ մտադիր եմ կառուցանել նա-
« խիջեալու. ս. գէորգ եկեղեցուն
« պատկանած հողի վերայ (ո՞ւմ և
« ի՞նչ իրաւունքով) չորս հատ խա-
« նութիւն սեպհականութեան փողով ո-
« ղի մասին չէ յիշած այս կտակում
« այդ խաւովներն կտակում եմ նա-
« խիջեալու. տղայոց ուսումնարանին
« հետեալ պայմանով, որ եթէ այդ
« այդ ուսումնարանը դուրս կը զայ
« հ. իշխանութեան հսկողութեան

« տակից, այնպիսինները, խաւով-
« ներն, դաւանան սեպհականութիւն
« նոյն եկեղեցուց:

Մտացեալ կտորներն կտակի վե-
րաբերում են բարեգործի մանուկ ազ-
գականներին որոնց մասին աւելորդ
եմ համարում այս տեղ յիշել. կա-
սեմ միայն որ նրանք բոլորն էլ հա-
րուստ են, իսկ աղքատ ազգականները
ոչինչ չեն ստանալու:

Մօտ օրերս մեծ Մ. Մ. Թու-
նանցի իր մանուկ հարուստ ազ-
գականներից մէկին, որը յիշեալ կը-
տակի պարտիւնով իշխանի հարս-
տութեան մեծ մասնէ ստանալու մօտ
(20,000 ռուբլու անշարժ կալք) տա-
րաւ լքեմածնում ուսանելու ընդու-
նել տալու համար, (դեռ ասում են
ձեմարանը աղքատ տղայոց համար է)
որտեղ տկարանալով կարճ միջոցում
վախճանէ: Ինչպէս լսում ենք ի-
ջմիածնում նա էլ կտակ է կատա-
րել (զա այն կտակը պիտի լինի ո-
րի մասին ես յիշեմ առաջին նա-
մակում): Այս վերջին կտակի միջոցն
զոնէ ինձ, զեռ յայտնի չէ, բայց ա-
ռաջաց գիտեմ, որ նա այն կտակով
իր հարստութեան մնացեալ մասը կը-
տակելու էր լքեմածնայ և Նրուսայի-
մի ս. վանքերին, գէորգեան ձեմա-
րանին և իր մօտ ազգականներից
մէկին, որին առաջին կտակով ոչինչ
չէր տալի:

Իսկ ի՞նչ կը լինի առաջին կտակը,
զորն է արդեօք բանկում 4000 ռ.
գումարը, ունի՞ր եկեղեցին կտակի
պատճեն թէ աչ. յայտնի չէ. միայն
յիշեալ չորս խաւովը որ պիտի կա-
ռուցանեն ս. գէորգ եկեղեցու հողի
վերայ և նուրբեր տղ. դպրոցին, չը
կարողայու շինել, իրա կարծածից
շատ մեղմեցով:

Բայց զրանց մասին հողալը կտա-

կտակաւոր մեծ. Ա. Թունանցի վերայ
թողնելով, որի մանուկ որդիքը ստա-
ցան իշխանի հարստութեան ամենա-
մեծ մասն, մի քանի խօսքերով
պատմենք թէ ի՞նչպէս են նայում
նախիջեալից այդ կտակի վերայ,
որ պակաս խօսակցութեան նիւթ չի
զարձեւ պարապ նախիջեալից հա-
մար, նորանցից մի քանիսն ասում են
— «Ի՞նչ մեծ բան արաւ, 5-6 տարի
լինելով երկրպիտան ս. Գէորգ եկե-
ղեցում առանց հաշիւ տալու ոչ հո-
դեւոր իշխանութեան և ոչ ժողովրդին
... մեռնելուց էլ 50-80 տարի յետոյ
իր հարստութիւնից մի աննշան բա-
ժին տալով եկեղեցուն կամ ուսում-
նարանին» մի քանիսն էլ, որոնց հետ
և տղերիս զորքը, ասում են 50 տ.
զոյտ լինել ունեցող ուսումնարանը
ապահոված կարող է լինել և այն
ժամանակ հանգուցեալ իշխանի նախ-
ընթացի օգուտը չի ունենալ, որը կա-
րող էր ունենալ, եթէ իշխանը հա-
մադուէր տալ այն ուսումնարանին իր
կենդանութեան ժամանակ վերջա-
պէս զոնէ մահուանից անմիջապէս
յետոյ երբ դպրոցը կհասնէ զորու-
թեան մէջ է: Ուրեմն մեր տղայոց
ուսումնարանին հիմա թրքաց լըմա,
հշայիմ օլմա, ևազիւալը եծնջա բի-
թարս առաժով պիտի պահենք, մի-
չէ լրանայ պայմանած 50 տարին:
Մտացեալ մի քանի իշ. Թունանցի
նման մարդիք էլ նրան հարա-
զատ զուսկ են անուսնում արքա-
յութեան, այն հիման վերայ որ ս.
լքեմածնում վախճանուել է և ս.
Գայիսեան վանքում թաղուել, մա-
նաւանդ որ նորա միւս եղբայրը
ս. Նրուսայէմ ուխտ դնալով այն
տեղ մեռել է և հիմա արքայու-
թիւնումն է:

Ոգնի.

Երկր օր.գ. հաղորդում է թէ

Մեալլուտ դէմքը ինչ է գուշակում,
էր այդպէս խոսող յօնքերը ևս կի-
տել,
Անցող դարձողին զգուշանալով զիտում,
Ի՞նչ է քո անուն,
Է՞ր ես դու արտում,
Ի՞նչ չէս խոսում:
*
Անձանձի գտակ, բարով ես եկել,
Վաղուց նստած եմ այս տարի լաւ-
ջում
Ու կողոպտում եմ, դու այդ չեա
լուել,
Շատերն են տեսնում խօսել չեն ու-
ղում,
«Վաղուց է իմ անուն,
Է՞ր ես դարմանում,
Օգնել ես ուղում:
*
Ներկայ դարձան ինչ ես կորցրել,
Այդ կերպ գանդատին ուշք չեն
դարձնում,
Որք մարդիկ ոչինչ չեն կորող անել,
Օգնել միայն Աստուծոյ է միտում,
Խեղճ հիմարկութիւն,
Էլ չեմ դարմանում,
Յայտնածք մրայն,
Գրի եմ անցնում:
Վիճակազրական անգիւլութիւններ,
Վերջին տեղեկութեանց նայելով՝ Ա.
է. քանդորապետ իւրաքանչիւր տարն
մարդուն ընկնում է մի միկիտանի խա
նութ, 100 մարդուց 99-ը ըստ ևւրօ-
պացուց քաղաքացեալ են, 25 մար-

դուն ըստին է ընկնում մի բաղադրի,
մի մանրալմաճուի և մէկ բախտի խա-
նութ, չուտով բոլոր բնակիչները վա-
ճառով կը լինին, իսկ առնուցիւր պէտք
է Տփլիսից բերուին անհամբեր սր-
տով սպասում ենք երկաթուղու չին-
ուելուն, քաղաքի հայոց եկեղեցիներն
ունին մի մոմալմաճուութեան կրպակ,
որ պատկանում է վիճակային դպրոցին
բայց մոմալմաճուների թիւը չուտով
100-ը կ'անցնի. Գաղաթի բոլոր դաւա-
նութեանց պատկանող բնակիչները
պատկանում են արական և իւղական
ցեղին, մի յայն միայն կայ, որ չեղար
սեռին է պատկանում և որի համար
անպատճառ պէտք է ասել «апа ириваа»
— ուստայ շեղուի քերականութիւն չի-
նողների լուրջ ուշադրութիւնն եմ հրա-
ւերում այս կէտի վերայ, առուուուր
չը լինելու պատճառով մի քաղաքա-
յին կ'ընտրում թղթալուրը շատ պակա-
սել է, այս վերջին տարւոյն մէջ 5718
կալուտ միայն թուղթ է բացուել — ան-
նշան բան, բայց զորս հակառակ բաւ-
րոտողների թիւը անհամեմատ շատա-
ցել է, այնպէս որ Հայկիլի խորագրի
հօրն ու մօրը սուրբ Բարութեան սօ-
ներին հազար անգամ գերեզմաններից
հանցին ու թաղեցին:
Խորարարական.
Խ ա ու Ն լ ու ր ե ռ .
Այս տարւոյն ծնած նոր դուռներն ու
հորթները արօտոտեցիկ գտարակ տեղ

չ'ունենալով՝ դեռ արածել չեն սովորել:
—
Գիւղացիք իրանց ունեցած հողով չը
բաւականանալու պատճառով մտադիր
են քաղաքացուց կտուրները աճարդով
վերցնել ցորեն ցանելու համար:
—
«Աղբերնիս յառաջադիմէ կորս. — Մեր
քաղաքի լուսաւորչի որդւոց և թու-
ների թիւը մինչև այժմ լրիւ չէր. Վր-
թանէն ունէինք, ունէինք նաև Պապի
ու Աթմաղիները, Արիստակէսն էր
պակաս՝ այն էլ լոյս աշխարհ եկաւ.
քառասունքից դուրս կը գայ՝ շուտով
լոյս երեսը կը տեսնենք:
—
Այսօր Հայկիլն ունի 1004 բաժանորդ
եթէ հայերը մեր լրագիրն ստանան և
մեզ 3,000 բաժանորդ տան՝ այն ժա-
մանակ Հայկիլն չարտթը մի անգամ
կը հրատարակենք...
—
Հայկիլի խորագրութիւնը տարւոյն
վերջում իւր բաժանորդների համար
նշանակելու է վիճակալաւ, տանելի ա-
ռարկաները լինելու են հուշակաւոր պ.
Արդար Ստեփաննական Գուլամբեանցի
(կարծեմ կամ սովորաւորի և կամ թըմ-
բուլցի է) հեղինակութիւնները, որք ա-
մեն հակադէպ հայի համար սեղանի
պատուականագոյն զարդ կարող են հա-
մարուել, Վերջինեալ երկաթուղութիւն-
ները ստեղծ են 1. Վրաւորուած սկիւռ
2. Բրիչ և 4. Եկող 1884 թուի Որա-
ցոյցը, Վիճակալաւի մէջ մոտեցում ի-

րաւունք կ'ունենան այն բաժանորդնե-
րը միայն, որք ստորագրուած կը լինին
Հայկիլին ոչ ուշ, քան մինչև ներկայ
ամի մայիսի վերջը...
—
Հ ա յ Է Լ Ի ի հ ե ա ա գ ր ն ե ր .
—
Կ. Պոլսի, 18 ապր. — Այս բողոքիս
նիկողոսեանն ու Փնչամալմաճանը իրար
զրկած համարութեամբ և նկարում են
եղբայրք Արդուլաւահան լուսանկարիչ-
ների մօտ:
Երևան, 21 ապր. — Մեր տունը քան-
տուց... «Պապիլը գաղաթից 1):
Հումով, 21 ապր. — Այսօր սխալական
Բարոն համբուրեց անպաւախկան պապի
ոսանքը:
Լքմիածին, 22 ապր. — Ներսէս կա-
թողիկոսի շինած լծի կրիաներն ու ձըկ-
ները այդ զեռունների հետ մասնաձու-
ղով են կապուել և շուտով պատգամա-
ւոր են ուղարկուել ուր պէտքն է՝ լծի
ջուրը փոխելու, հակառակ դէպքում
խօսք են կապել սասակել և չորս կող-
մը հիւանդութիւն տարածելով իրենց
միջմի առնել:
—
Յայտարարութիւններ.
—
Արտասահմանից նոր վերադարձած
լինելով շինում եմ վերջին ձեռի գան-
ձակաւորներ, որք մինչև օրս չը տես-
1) Մեր կարծիքով չը հաս պատկեն-
րած միշտ պէտք է լուծել:
Մ. Խմբ.

նուած յատկութիւն ունին, այն է, որ
եթէ անբարեմիտ մարդու մի ձեռք չար
մարդ զգալի նոցա մեկնուի, խոլոյն
նորանցից դուրս կը ցայտեն սրածայր
աւանդներ մարտնչելու թշնամու հետ:
Առ հասարակ շատ է սիրում ծակտակ
երեցիները ձեռքերը և խաչաձև նշաններ
գծել նոցա վերայ աշխույժ որ չուտան-
գամ մարդ խարվում և աշխարհաց
հաջիւն է կանչում: Հարցնել Թանաքա-
ծի Միտային
Գուրս եկաւ մամուլի տակից և ծախ-
վում է Կ. Պոլսում «Երկու խղիւտներ»
անունով վիպասնութիւնը — արտատը-
պելու իրաւունքը վերապահուած. հեղի-
նակութիւն արդէն հաշտուած սիրտուն
եղբայրք Նիկողոսեան — Փնչամալմաճանի,
զինն է մի ուրիշ գիմել այս երկուսից
մէկն ու մէկին:
Վարսի բժշկական ձեմարանում աւար-
տած լինելով ուսման ընթացքը՝ Բը-
ժըշկութեամբ կանանց ամենայն տեսակ
աշխարհաւ, շատ լուս ուսումնասիրած եմ
նետ գիտելու արհեստը, դիւսահայերին
ու արտաժողաներին հօ ձեռաց ոտքի
եմ կանգնեցնում, այսահայերին և
ամեն տեսակ հիւանդներին ընդունում
եմ ամենայն օր առաւօտեան և երե-
կոյան ժամերգութիւնից յետոյ ս.
Նշան եկեղեցում:
Խմբագիր — Հրատարակիչ՝
Փանոսյան:

այն ծախսով, որ մեզանից դուրս է գալիս կարող ենք մենք մեր հաշուով ուսումնարան պահել և ոչ թէ... մեր ուսումնարանը բոլորովին արքունական է, այլ փոխարքայի ողորմածութեամբ բացուած է 3 տարի ժամանակաւ, որը լրանալուց յետոյ պէտք է նոր կարգադրութիւն լինի: Երբ որ դ. հաղորդում է թէ՝ «վարժապետը՝ այն առարկաները որոնք թմբուկի ձայն ունին տալիս են աշակերտաց զարկելով վերին փողոցներով դէս ու դէն է պտտացնում և այլն» դորանով նա կը շօշափէ մեր հասարակութեան ամբողջի հասկացողութիւնը. ուստի կը հարցնենք թէ երբ է պատահել և մենք անտարբեր ինք մնացել այդպիսի մի անբարոյականացնող խաղի վերայ:

Չ ր բ ր ր ր . Վեր թէ վարժապետը համարում ամէն մէկ պատահողի գանգատներէն, որ քարքանջելիք իրան ուսնիկը չեն ապրում ահա՛ մէկ սուտ էլ որն ինքն ըստ ինքեան խայտառակված է, արդէն յայտնի բան է որ վարժապետը ուսնիկը ստանում է՝ ոչ թէ քարքանջելիքներէս, այլ սերունդ լինելից:

Հ ի ն գ ե ր ր ր . Վեր վարժապետը եկեղեցւոյ դուռը բանալ է սալիս, որպէս զի նորա մէջ դասաւանդութիւնը շարունակէ հոգաբարձունքը, ի նկատի ունենալով մեր զբոսը շինութեան յետմնացութիւնը, հասարակութեան մի քանի առաջատար անձինքներէ հետ խորհում և մշտնադէմը եկեղեցւոյ դռները բանալ և խնդրել ուսուցիչ իւր դասերը շարունակել. որովհետեւ զի դուռը ուրիշ յարմար տուն չը կար վարձելու, սակայն սորան ևս արդիւր է լինում ծխ. քահանան և ոչ թէ եպիսկոպոսը, որովհետեւ ոչ թէ եկեղեցւում այլ նոյն իսկ ուսումնարանում, նա (քահանան) հայ մանկական կրթութեան բարեկամ չէ...:

Ա րքայնիւնով մեր հերքողական մի քանի նկատողութիւնները, համարուած ենք, որ կարողացածներին լափ վերականգնեցրած ենք ճշմարտութիւնը, ամօթահար անելով գրպարտողին:

Հոգաբարձուք՝
Յարուելին Նիկողայարեանց, Զատաղ Ղէյ. վանով, Գրիգոր Սահարեկով, Զուլման. չիր փաննոսեանց.

Փաննոսեանց և Սահարեկեանց զիր չիմանալոյ համար նրանց խնդրանքը ձեռք զրկ Յարութիւն Նիկողայարեանց:

Մ Ղ Ն Է Ի

Հոգաբարձութեան ծխական ուսումնարանի Ծղնէթ գեղջի, իւր հրապարակական շնորհակալութիւնը կը յայտնէ արժ. Յովսէփ աւագ քահ. Օրբէլեանին, որ աղքատները մեր աղքատ ուսումնարանին ընծայեց իւր աշխատասիրած նախաշաւիկը կրօնագրութեան, նայնպէս չին և նոր կտակարանի համառօտ պատմութեան գրքերը 25 օրինակ, Նրանի թէ մեր ամեն հեղինակները ևս հետեւէին արժ. Զ. Օրբէլեանի օրինակին, որ մեր աղքատ դպրոցի վերափոս սաների համար գրողարան պատրաստէինք: Հոգաբարձութիւնը այն ժամանակ միայն

կարող է այսպիսի ընծաները ապահով կերպիւ ստանալ առանց կորչելու երբ ընծաները կուղարկուին վաճառ մարկեղեցու միջոցաւ: Մեծ. խմբագիր տէր, յուսով ենք, որ չէք մերժի մեր այս քանի մի առողջ գրութիւնը գետեկուծեր մէջ իւրեր հայ հասարակութեան:

Նախագահ հոգաբարձութեանց՝
Սարգիս ք. Ներսիսեանց.
Նահապետ Յովսէփ Երզնկացի
Հոգաբարձուք՝ օգնեց Երզնկացի Երզնկացի Երզնկացի:

ՅԱՐԳՈՅ ԽՄԲԱՅԻՐ

«Հայոց Բարեգործ. Ընկերութեան» խորհուրդը խոնարհաբար խնդրում է ձեռնից խմբագիր տէր, շնորհ տեսնել մեր թերթում գեղեցիկ. յոգուտ ընկերութեան ապրիլի 2-ին տուած նուագահանդէսի հաշիւը ըստ հետեւելոյն:

Մ ու տ ր . — Տոմարների ծախսերուց գոյացել է ընդամենը — 674 ո. 50 կոպ.:

Մ ա խ ք . — Երզնկացի խնդրանքով վարձ է տրուել — 60 ո., Օրբէլեանին 125 ո., «Կուսկա» և «Թիֆ. Յայտարարութիւնը» լրագրերին յայտարարութեանց համար տրուած է — 15 ո. 24 կոպ.: Բնդամենը — 200 ո. 24 կոպ.:

Հանելով ծախքը մուտքից, մնացել է յոգուտ ընկերութեան գուտ արդիւնը — 474 ո. 26 կոպ.:

Ընդ սմին խորհուրդը պարտք է համարում հրատարակել, որ մեծապատիւ պ. Յովհաննէս Գեորգեան փրկողիանց ոչ միայն ձրիարար ընծան է տոմարային թատրոնը այդ հանդէսի համար, այլ և թատրոնի լուսավորութեան, տոմարային և աշխատանք տպելու, ծառաների պահպանների և ժողովարանների համար եղած ծախքերը ինքն իւր անձ. նականից է հոգացել, որոյ համար խորհուրդը մատուցանում է նրան իւր խորին շնորհակալութիւնը:

Ն ա խ ա գ ա հ՝
Աղքատադր Սնանեան.
Թիֆլիս, 3 մայիսի.

ՄԵՄ-ՂԱՐԱՔԻԼԻՍԱ

3 մայիսի.

Ի՞մ աչքի լոյս կաղէթ չէ աղա: Ես մի դուրբողազ օքմին եմ, կարծւ չեմ փիւ բաները դարուլ անի: Որ տանին, չէ՛ տարադաճից կախ տան, է՛, էլ ի խօսքը բերանս էկաւ, թէ չէ, սհա՛ւ թը ձկատով կը տամ: Ըս թափուր բաներում, թէ գուց արիւնկեր դուռ՝ մանս, թէ գուց սղիւր բարեկամս, ինձ համար մին ա, ծամբէն դուզ ա, որ տանս, օքմից էկա վախըմ չեմ, հէնց օրբ թայ քո ետից պտի կաննեմ:

Ախր, աղբաթը խէր, կաղէթնից տալըմ էք ու դպայ մեղ թողէք ա՛նըմ, ըսիկ աղբւմ չէք, թէ մին-մին էլ նաչար ունեւարի դայտի գրեմը, զրանց ցաւին ու դարտին էլ մի իլ-լա՛ւ անենք, դրանց էլ զրի, կաղէթ թի, ուսումի վրա տըպնենք. դրանց բէյլին էլ բայց անենք, համկացնենք,

թէ աշխարհումս ինչ կայ, ինչ չը կայ: Ախրը, չքէլ եր մենք ըսէ վի-րուտու դայտի մենծանանք ու յամեն բանից դուրկ մնա՛նք: Խոս ուտէ՛ հա-րուտար, խոս հաղնի՛ հարուտար, քէր քաշէ՛ հարուտար, վերե նստի՛ հարուտար, ժամ չը դնայ, պաս չը պահէ՛ հարուտար... Աղքատը՝ վա՛ւ յը աղքատի զլխին, կոռ քաշէ՛ աղքատը, դարի հաց կռձէ՛ աղքատը, չուլ հաղնի՛ աղքատը, թրիք թա-վէ՛ աղքատը, հարուտի ձեռին ե-տիւր ըլլի՛ աղքատը, ժամ գնայ, պաս պահէ՛ աղքատը, յամեն բա-նից դուրկ մնայ՝ աղքատը:

Խեղճ, նաչար աղքատ, ո՛վ ա քո տէրը. դիւրը գնաս, յըսիկը կտան, դէն կ'անեն, ո՛ր քարովն ուղումես, զուլթը խրիւ. ինչքան ուղումես, ճղալիք, բղալիք, ոտներդ տափովը տուր, ում ձեռը ուղումես պաշիք, քանի որ աղքատ ես, ջնպղ դարտալ է, օքով յըսիկ մալի չի անի: Լա-ւն էն ա, տաղ անես, չքէլ դարբէ-լը գայ, Քոզիկ առնի, պրծնիս աշխարհիս ամեն չարարմունքից:

Ժամանակիս հարուտներու հէջ անըմ տալու չէ, տանք ինձ պէս նաչարներից մընի ակը ցլուսմն է ընկել ու թող չի ըլլում, վաղում է հարուտի կշաին, աղաչանք անըմ, որ օգտի, ակը ցլից հանի: Գրուտ է՛ հարուտը օգտում է, ակը ցլից հանըմ է, ամա, նաչար աղքատի վրա է ժան չի նստայնում: Պակուլթիւնը նաչար աղքատին կոտիւ է, ջնպղ կոպէլ չը կայ, բէլէք հաց ու շոր են ուղում: հարուտը թուժանին 2 ա. պատի շահ է առնում, շահը շահի վրա է գալիս, բարաթը մենծայ-նում է, 50 մանկթը մի տարուց յետոյ 100 է դառնում, 100-ը հազար խի՛՞ աղքատը մէ կոտէն տալիս է դատում է հարուտի կտիւր, դառն մշակը ու չքէլ մահը պրծնում չի հարուտի ձանկերից: Աղքատի օրը սե է, ո՛վ ձար դիտի, թող անի, ո՛վ դեղ ունի, թող դնի. մենք օր, չիլ յնէ միօրիւնքը, ու շմարանայ, վայ-նաչարի ապրումներ:

Մեր մեղքը, մեր օղորմածիկ մեհ. ծերի շնքին ա, որ մեղ հուսումն չը տվին, որ մենք էլ աշխրբից մի բան էինք հասկացել ու էս սե օրերը չէինք տեսնել: Հիմի, Փա՛սք Ստեղծողին, մեր գեղը մի տեղ, էրիւ հուսումնարան կայ. մի վարժապետի տեղ՝ վեցը կայ, մի կատի տեղ՝ երեք համ ուրկար կն սարկում, համ հայեկար, համ էլ ուրիշ ջուռայ բաներ: Մեր ժամանակը Գիւլաբեա-րակցի տէր Յակոբն էր մեր վարժա-պետը: Լաւ էլ կարգայինը, կը ծե-ծէր, փիւ էլ կարգայինը, կը ծեծէր: Սխալ տարի կացայ, խոնարհացն ու ապրեցն զօռով պրծայ: Գառը գե-լուց էնքան չի վախնում, որքան մենք մեր վարժապետից: Ամեն բա-նից գրկվեցինք, ունեւար դառանք, բայց արի տես որ, ունեւարութիւն էլ գլխներս հարամ են անըմ, է-ղած հոյն էլ ձեռներուցս խլում են մեր ապրուստը կորըմ են: Մենք ա-սըմ ենք թէ ինչքան օր խարջ ենք տալիս, խարջի գեօրայ հող տվէր,

եա թէ չէ, հողի գեօրայ խարջ ա-ռէք: Մի քանի օրափար հող կար, էն էլ մեր բարեհոգի լէսնիք ձեռ-ներուցս խլում է, թէ իմն է, կ'ա-սնաս հօր տանից բերած ըլլի: Դէ հիմի դու ասա՛, ի՞մ աչքի լուսկա-ղէթ չի, ո՞նց անենք, որ մենք էլ մըլեկի լաւ ապրինք, պարտքից ա-զատվինք, չուլ չը հաղնիք, ամիսը մի անգամ մի երես տեսնենք: Աս-տուած, մենք օր էս փուլ աշխրբից մի լազաթ չառանք, դու հողեւոր չը կորցնես:

Մեր թաղայ գլանին, Աստուած բանն աշուղի, չքէլ հիմի լաւ յարի ա իրա գործին, ըստոնց դէնը տես-նենք ո՞նց կըլի: Էս գլանութիւն էլ, շատ դժար բոն ա, ո՞նցդանի, որ ամենքի սրտին էլ դիր գայ, մինն ասում ա լաւ ա, մինն ասում ա փիւ, ա, մինը գանգատ ա անըմ, մինը շնորհակալութիւն, մախա...:

Գասպարանց Բաղդյ.

ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐՆԵՐ

Ֆրանսիական պատգամաւորների ժողովում առաջին ընթերցումին ընդունեցին ձայների մեծամասնութեամբ կառավարութեան առաջարկած օրենագրութեան փոփոխութիւնները, որոնք նախատեսում էին յայտնի լինելու 1900-ի դառնում, 100-ը հազար խի՛՞ աղքատը մէ կոտէն տալիս է դատում է հարուտի կտիւր, դառն մշակը ու չքէլ մահը պրծնում չի հարուտի ձանկերից: Աղքատի օրը սե է, ո՛վ ձար դիտի, թող անի, ո՛վ դեղ ունի, թող դնի. մենք օր, չիլ յնէ միօրիւնքը, ու շմարանայ, վայ-նաչարի ապրումներ:

— Ամերիկական վերջին անդալան պետութիւնը, որն Արաուկան է կոչվում և Ամերիկայի հարաւային ծայրի մէջ է գտնուում դադարեց իւր գոյութիւնից, Այս տարուց յունվարի սկզբ-ներում Չիլի և Արգենտինի կառավարութիւնները համաձայնեցան և երկուսն զօրք միաժամանակ առաջ

գնացին մէկը Սանդ-Եագոյից, միւսը Բուէնոս-Այրեսի վերայից դիմելով դէպի հարաւ Անդեան լեռան երկու կողմից, շնորհներն անկարող դրութեան մէջ էին մի օրէն նշանաւոր դիմադրութիւն անելու և նրանց իշխաններն (կացոն), որոնց խոստմունք էր արած կենալը և մինչ ց'մահ թռչակ, անձնատուր եղան չիլիցիներին, որոնք հաստատուեցան Արա և Կանիի վալլարիկ մայրաքաղաքում:

— Փարիզ. — Պատգամաւորների ժողովը Տոնկինեան արշաւանքի ծախքերը հաստատեց:

— Նիւ — Եօրկ. — Չիլի և Պերու միմեանց հետ հայտուեցան:

— Գուրլին. — Իրանական աղագային լիզայի ժողովը քննելով պապի հովուականը, որը հրաւիրում է երկրի բնակիչներին հնազանդելու օրէնքներին, վճռեց կրօնական գործերում լսել Պապին, իսկ քաղաքական գործերում ճանաչել Պարսկէլին զուգի, որին պէտք է հետեւել մինչև Իրանիկայի ինքնավարութիւն ստանալը:

Փարիզ. — Ինչպէս հաղորդում է «Memorial Diplomatique» թերթը Թըրքական ուղիով յայտարարել է, որ նա միայն այն դէպքում կը ճանաչէ Անգլիայի առանձին առաւելութիւնն երկրպետում, երբ իւր գերիշխանական իրաւունքներն այդ երկրի վերաբերմամբ մի առանձին պայմանագրով կը ճանաչուի և կը ստորագրուի այն տէրութիւններէ, որոնք առեւտրական պայմանագրին ստորագրել են:

ՄԱՆՐ ԼՈՒՐՆԵՐ

Մոսկովյան սպասում են օտար հիւրերի թուում, ինչպէս հաղորդում են լրագրիւնքը, աշխարհի ամենահարուստ մարդուն, ամերիկացի Մակէյին մի քանի ընկերներով, Գիւստօի հիւրանոցում արդէն նրա համար սենեակներ են պատրաստել: Թաղադրութիւնից աշխատում են մոսկովցիներն ուղքան կարելի է մեծ օգուտ տեսնել: Սկսած բնա-կարաններից ամեն բանի զինը սարսափելի բարձրացնում են: Ռուսաց թերթերին մեր երկրի թղթակիցներին խորհուրդ կը տայինք հայերի դէմ առաջին գրպարտութիւններ գրելու և դրանց շահասիրութեան վերայ ճառելու տեղ մի փոքր իրենց բարքը ու վարքը ուղղելին:

ՄՕՍԿՎԱՅԻՑ գրում են. — Շտապում եմ ուղղել խմբագրութեանը յայտնած սխալ լուրը, որ տպուած է «Միդուիդ» 25-րդ համարում, իբրեւ թէ պ. Գր. խալաթեանը լազարեան ձեռնարանի հաշուով ուղարկուած է Ս. Պետերբուրգ: Այդ լուրը բոլորովին սխալ է, որովհետեւ պ. խալաթեանը Մոսկովյանին է և ոչ Ս. Պետերբուրգում, և ինչպէս ասում են, դա հակառակ է կանոնադրութեան. Ս. Պետերբուրգ կամ արտասահման ուղարկում են նրանց, որոնք աւարտում են և գլխաւորապէս լազարեանից և ինչէ՞ծանական լսարան-ներէր, բայց պ. խալաթեանը աւարտել է իրան վերջին ձեռնարանի դիմադրական կուրսը: — Ուրախվում զոնէ այն է, որ լուր ենք, պ. Գ. Քանա-նեանը ի նկատի ունենալով, որ շատերը մտնում են ինչէ՞ծոն հայկական լեզուն ուսումնասիրելու համար, մտադիր է առժամանակ բերել տալ Մխիթարեան-

ներքին մէկին, մինչև որ մէկը կարողանայ փոխարինել պիւնի մանր պաշտօնը:

«Մեղութիւն» № 46-ում տպուած «Հայաստանի բարեկամական ընկերութեան» հաշուի մէջ հետևեալ տնայինքնին են տրւել: 1) ընկերութեան տարեկան անդամներին մուտք ունենալու է, փոխանակ 822 ռուբլի, 8822 ռուբլի, 2) ընկերութեան անդամներին փոխանակ 2000 ռուբլի, տպուած է 200 ռուբլի:

Պ. Գ. Հաւաքարից մեզ գրում է.— Դատ Ժամանակ չէ, որ ս. Մինաս եկեղեցում Ժամասացութիւն է լինում: Նրա երեսփոխ պ. Նազար Ղազարեանցը իւր ընտրութիւնից մինչև օրս եկեղեցու պաշտօնական վերայ է մտածում, եկեղեցին հետզհետէ դեղնակայանում—զարդարում է. դնել է նոր ջահեր, օթոցներ, եկեղեցու շուրջը ծառեր է տնկեցել և շուտով՝ աւերակ դարձած—պարսպէն էլ կանգնելու է, այդ բոլորից յետոյ ձեռնարկելու է իւր ընկերներին (նա ուսումնարանի հոգաբարձու եւ է) հետ եկեղեցու բազում գումարած ուսումնարանի շինութեան վերանորոգութեանը: Արդարութիւնը պահանջում է յիշել այստեղ այն մարդոց անունները, որոնք աշխատել են և աշխատում են եկեղեցու կաթողիկէ կանգնելու համար, որոնք են հայուհեանքի պապ. Ղ. Ավետիս, Յ. Աղաբաբեանց և Եզր Տէրունեանց, որոնք երեսփոխի հետ համակամ, համափոխ իրենց մասնաւոր գործերը շատ անգամ թողնում են, որ մի այսպիսի ընդհանուր գործ կատարեն:

Մեզ հաղորդում են.— Նորին սրբազանութիւն առաջնորդը Թիֆլիսի քահանայներին և եկեղեցիների բաղմունքներին աչքի առաջ ունենալով՝ կուր գետի աջ ափի վերայ թողել է հին բարեկարգիչը, իսկ ձախ ափի 11 եկեղեցիների բարեկարգութեան պաշտօնում նշանակել է Յովհաննէս ք. Մարտիրոսեանցին: Դատ ուրախ ենք, որ նորին սրբազանութիւնը զրան է ընտրել: Տէր-հայրը մի քանի տարի առաջ Երուսաղէմում նոյն պաշտօնում է եղած: Տաք է Աստուած, որ այս փոքր պաշտօնով մի ծառայութիւն անի մեր Հաւաքարի եկեղեցիներին:

Մեզ գրում են.— Ամսոյս 1-ին կիւրակէ պատարագից յետոյ Աւանայ մայր եկեղեցում կատարուեցաւ հանդուցեալ Մարտիրոս Սիմոնեանցի հոգեհանգիստը, նոր նախկին աշակերտների ցանկութեամբ: Հայր Յովհաննէս Մարտիրոսեանցը կարգաց յարմարաւոր ճառ, Այդ օրն իսկ, հանդուցեալի աշակերտները ցանկութիւն յայտնեցին մամուլի միջոցով հրաւիր կարգաւ իրենց, քաղաքիցս դուրս գտնուող, ընկերակիցներին, որ գործակցեն իրենց սիրելի ուսուցչի անտիպ մնացած թարգմանութիւններից մէկը տպագրելու և նորա անմիջապէս ամուսնուն նուիրելու:

ՀԱՇՏԱՐԱԽՈՒՄ գրում են.— Հաշտար-խանի հասարակութիւնը որքան սառն էր առաջ զէպի եկեղեցական դպրոցները, նիւս սկսում է փոխել իւր կարծիքը և համոզւում է, որ պէտք է անպատճառ հոգալ եկեղեցական դպրոցների մասին: Թեմական վերադասութիւնը արժ. Զ. Խորեն վ. Ստեփաննէս իւր գալուց յետոյ շատ բանի վերայ քարոզեց անդադար և հասկացրեց ժողովրդին, միւս կողմէն բարեկարգելով մեր քաղաքի դպրոցները: Նոր ընտրուած հոգաբարձուց օգնութեամբ: Պէտք է խոստովանած, որ այժմ միջնակարգ երեւոյթ է, ժողո-

վորդի Համար, երբ մի կողմէն աշխատում է թեմական վերադասութիւնը, և միւս կողմէն մեծ. հոգաբարձութիւնը, այցելելով անդադար դպրոցներին և ներկայացնել հոգաբարձու կարգիւնը, և կանոնաւոր նիւստի և խորհուրդներ ունենալով թեմական վերադասութիւն հետ միասին: Այս ամենն տեսնելով ինքն էլ հասարակութիւնն էլ պատրաստ է օգնելու, իւր նուիրատուութիւնով, երբ պէտք կը լինի ներկայ արական դպրոցը միջնակարգ դպրոց անելու, ինչպէս որ շատ անգամ քարոզեց սրա մասին թեմական վերադասութիւնը: Հաշտարխան կան հասկացող մարդիկ, որոնք զին են ամուսն ամենայն լաւ բանին:

Մեզ գրում են հետեւեալը.— Անցեալ տարուայ «Մեղութիւն» № 141-ի մէջ մի լուր էր տպուած Ղազարեան կողմից գրի արժ. Տէր-Արքայր քահանայի մասին, որի մէջ պ. լրատուն կամենում էր հոգեւոր իշխանութեան քահանայի թիւնը հրաւիրել վերոյիշեալ անգամային ազդեցիկ արարածներին վերայ: Բայց միւսի օրս հոգեւոր իշխանութիւնը տնտեսապէս է թողել, չէր գիտէր ինչ պատճառաւ, դուրս գալու արարածն էր զինքը ուղարկել ուղղակի դիւղը ար-ժանապատիւ տէր հօր գործընկեր ընդեւում համար, բայց այժմ նոյն քահանայն այստեղ է գտնուում, ահա մի յարմար միջոց, որով կարող է հոգ. իշխանութիւնը անձամբ զինել դիւղի հասարակութեան տարակուսանքները փարատել, և յիշատակել յանցաւոր է քահանայն պատժել, նամանաւնդ այն պատճառաւ, որ ինքն է բարեկարգիչ ամբողջ դասաւոր, և նոյն իսկ իրան դիւղի մէջ պատճառ է չէր հաս պատկեր: Պ. լրատուն ամեն զէպ. ժում պատրաստ է փաստելով ապացուցանելու, ոչ թէ միայն մի չհաս պատկ ալ և մի քանիսը, որ կատարուել են կողմից վերադաս վերոյիշեալ քահանայի ձեռքով:

Ա.Է.ԲԱՍՏԱՆԻՍԻՍ մեզ գրում են.— Ալեքսանդրոպոլսի դատարի Համալի գիւղում մի կին այս ամսուս 6-ին գիւղի առաջից հասող դեղատիկայ անցնելիս ինքզինքն է, նոր մարմինը գիւղի գիւղերայտանքները գտնում են հետեւեալ տնտեսութեան վրայ, որ իսկին և իսկ այդ անցքի մասին յայտնում են չի-նական տանտեսներին, իսկ վերջինս իւր կողմից յայտնում Մեծ-Ղազարեանցի օտարականութեան, հաղորդելով միևնույն Ժամանակ հասարակութեան մէջ տա-րածուած այն կատիւնը, որ անհետեւ են նորա մարդու վերայ, որպէս թէ այդ անցքի պատճառը եղել է նա, Պաշտօնապէս թուղթ ստանալով այդ մասին տեղիս քանիչ Բոթլէտովսկին տապալեց Համալի գիւղը: Ետեւում է ինձ իւր հետ որպէս թարգման, կարգադրութիւն առաջուց արած էր բժշկի հրաւիրման մասին, որը նոյնպէս այն-տեղ ներկայ էր: Անշուշտ ինչպէս անհետեւ իրական իրական երկրորդացրած էր կա-նաչ խոտի վերայ գետակի ափում: Այդ Ժամանակ բժշկը սկսեց իւր բժշկա-կան հետազոտութիւնները անել մեր ներկայութեամբ: ամբողջ շատ էր, քննութիւնից յետոյ բժշկը եկաւ այն եզրակացութեան՝ որ մահուան պատ-ճառը կնոջ եղած է ջրով խեղդուելը և թէ բնութեան հետք մարմին վերայ նկատելի չէ լինում: Պատմում էին զիւրաքանչէր, որ հանդուցեալ կինը շուտ-շուտ բացակայում էր գիւղից միայ-նակ գնալով երբեմն գէպի Մեծ-Ղազար-քիլիստի ուրեղ չէին նրա ազգական-ները, ու թէ շատ անգամ էլ այն մարդու չոր հագնելով թափառում էր այս ու այն կողմ անմիջապէս, երբ հարցնէին տանիքի դիւղի քահանային, նա պատ-

մեզ ինձ, որ խեղդուած կինը որ հա-ղիւ մէկ տարին լրանում է ամուսնու-թեան, խեղդար էր, նա առնել նստել երբէք չէր գիտէր հանդարտ թէ մարդու ներկայութեան Ժամանակ և թէ բացա-կայութեան: Պատմում էին նոյնպէս որ այդ ամուսնութիւնը կատարուած է եղել կնոջ հետ բնութեամբ, թէ նա սիրելիս է լինում Մեծ Ղազարեան-սում մէկ մարդու, որի մօտ և շուտ-շուտ փախչում էր գիւղից, ուր վերջին անգամ փախչելիս երբ ուղեցել էր անց-նիլ գետակից, որ ստատիկ բարձրացած է լինում, ջրի ալիքներին զոհ է լինում:

Ի.Բ.Բ.Բ.Բ.Բ.Բ. մեզ գրում են.— Այս-տեղ այժմ յաճախ սկսել է կրկնուել մի տեսակ մարդապաշտութիւն, երբեք դատարանում մի օրիցէլ յանցանքի համար մէկին արքայ են ուղարկում: Սիրի կամ այլ պատմի են ենթար-կում, նորա-մեղադրուած եղբայրն կամ մի օրեւ ազգականն դուրս գալով դա-տարանից վրէժխնդիր է լինում վկան-րից և նրանց սղանում: Յունվար ամ-սի ընթացքում քործը վճարուց յա-ղապարհի դուռում երեք լեզրի վկա-ներ սղանուեցան:

Նոյն տեղից գրում են.— Յունվարի 21-ին ու ամսոյս 4-ին սուսած երկու ներկայացումը դուռը, որ ծախքը դուրս եկած կանէ 70 ա. խաղաղութե-րը յատկացրել են Դերեկի երկուս ուսումնարանին ու գրատանը:

Ա.Է.ԲԱՍՏԱՆԻՍԻՍ մեզ գրում են.— Նո-րիւսում Աղբոր դիւղում հետեւեալը պ-քը պատահեց. մի թուրք երիտասարդ սիրահարու է մի թուրք օրիորդի վերայ և իւր հօր ու մօր հաճութեամբը վճարել նրա վերայ ամուսնանալ, բայց երբ օրիորդի կողմից բացատրական պա-տասխան է ստանում, վճարում է փախ-ցնել: Մի օր զինուորական մասնում է օրիորդի տունը, նրան հանդիպում է մի 12 տարեկան երեւոյ խում է իւր փեսացուի մէջքից սուղը ու վերաւո-րում է նրա կրծքից: Դժբաղք երի-տասարդը աղաղակ լսում են, հարե-անները ու վրայ հասնելով ազատում են: Վերքը մահացու չէր, երիտասար-դը երբ լուսնում է նրա մօտ գալիս է մի թուրք, օրիորդի բարեկամներից, հետեւել խոսքերով: Ետեւք ինձ 20 ուսուրի եւ նրան փախցնում ու ձեռ-յառնում, միայն այն պայմանով, որ դուք պէտք է լինէք զիւրից դուրս նշա-նակեալ օրը մահ:

Երիտասարդը համաձայնում է և տա-լիս է յիշեալ գումար, իսկ ինքը դը-նում ու սպասում է իւր նշանածին: Դիւր է լինում. յանկարծ երևում է վերոյիշեալ թուրքը առանց օրիորդի և մի քանի տեղից վրաւորելով փախ-չում է: Վերքը մահացու չէին: Երի-տասարդը մի քանի օրից վերջը մեռ-նում է: Այս դործողութիւնից երեւում է, որ սղանողը կաշառված է եղել օ-րիորդի կողմից:

Երիտասարդը հայրը գործը ձգում է հաշտարար դատարանում որ մինչև այ-ժմ չէ վճարուած:

Գ.Ա.Բ.Բ.Բ.Բ.Բ. գրում են.— Բնիկ մեծ-ղաղաքի լիւսից, այժմ երեւում էր անցեալ օրը այցելելով իւր հայրե-նիքի երկուս դպրոցներին, 200 ուսուրի նուիրեց օրիորդաց դպրոցին, որի մա-սին թէ հասարակութեան և թէ հոգա-բարձութեան կողմից հրապարակա-յայտնում ենք մեր խորին շնորհակա-լութիւնը յիշեալ հայրենաւոր պարոնին:

և ցանկանում ենք նրան աւելի և աւելի յաջողութիւն:

Ս. Տէր. Պաշարեանը խնդրում է առ-պել հետեւեալը: Խոնարհաբար խնդրում եմ տեղի տալ ձեր լրագրի լուրերի է-ջերում այն անձանց անունները, որոնք նուիրեցին Մեղութիւնը դպրոցի զրադարա-նին զբոսը և որոնց հրապարակապէս յայտնում ենք մեր խորին շնորհակա-լութիւնը: Օր. Ս. Պաշարեան 73 դիւր, օր. Եւր. Աղաբաբեան 5 դիւր, պ. Ա.Է. արք. Տէր-Յարութեան 1 օրինակ «Հա-յաստանի աշխարհագրութիւն» և պ. Ն. Խոսրովեան «Մանկավարժական թեորթ»:

Բայց այդ այն 35 ուսուրին, որ յանձ-նուած էր ինձ նոյն դպրոցի դպրարա-նի վարչութիւնից առնուեցաւ զբոսը 26 հատ և ուղարկուեցաւ, ուր որ հար-կեմ է:

«Առաջին» թերթին հաղորդում են ս. Եւթիմիոսից, որ «Թագադրութեան օ-րը մայր եկեղեցում պատարագ կը լինի և հանդիսաւոր մաղթանք կը կատա-րուի Նորին Մեծութիւնների կենաց և կայսերական տան համար: Ամբողջ այդ օրը ամեն եկեղեցիներում զանգեր կը տան: Միարանութիւնը տեղական զին-ւորներին, ծառայող աստիճանաւորնե-րին և ժողովրդին ճաշ կը տայ: Երե-կոյան Եւթիմիոսը զարդարած կը լինի Նորին Մեծութեան վերջիւնը և շուրջը լուսաւորուած, իսկ հրապարակ վերայ կը նուագէ տեղական նուագածուների խումբը: Բացի այդ սինոդը վճար է հետադրով ամեն տեղի թեմներին կար-գադրելու, որ այդ նշանաւոր օրը պա-տարագ լինի և ամբողջ օրը զանգակ արուի բոլոր հայոց եկեղեցիներում:

«Մոսկ. Вѣдомости» թերթը հաղոր-դում է, որ թագադրութեան հաղեւի համար հետեւեալ վերջնական կարգադ-րութիւնն է եղել. 8-ին մայիսի Նորին Մեծութիւնների զաւուսում Պետրովսկի պալատը, 10-ին—հանդիսաւոր մուտքը 11-ին—օծումն պետական դռակի, 12-ին, 13-ն, և 14-ին — Նորին Մեծու-թիւնների պաք պահելը, թագադրու-թեան օրը յայտարարեն և կայսերա-կան նշանների տեղափոխումն թագա-դրութեան զանիցը, 15-ին— թագա-դրութիւնը, 16-ին, 17-ին և 18-ին— Նորին Մեծութիւնների շնորհաւորանք ներ մատուցանելը, 20-ին պետական նշանների տեղափոխումն զինական պա-լատը և ճաշ նախաճախան աղնուակա-

ՅՈՒՅԱԿ ՀԱՐՅԱՔՆՆՈՒԹԻՆ ԱՇԱԿ ՆԵՐՍ ԴՊՐՈՑԻ

մայիս	Դատար.	Ա. Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.	Բ. Ե. Բ. Բ. Բ. Բ.
9	Գ. և Գ. Գ.	Աղբոր	Պ. Գ. Վարձեկան
10	Գ. և Գ. Գ.	Հայոց լեզու } գրաւոր	Պ. Գ. Տէր-Յարութիւնեան
11	Գ. և Գ. Գ.	Թուաց լեզու } գրաւոր	Պ. Ի. Թանդեան
12	Գ. և Գ. Գ.	Երկրաչափութիւն	Պ. Ս. Վարձեկան
13	Գ. և Գ. Գ.	Թուագրութիւն } գրաւոր	Պ. Ա. Յովհաննէսեան
14	Գ. և Գ. Գ.	Հայոց լեզու } գրաւոր	Պ. Գ. Տէր-Յարութիւնեան
15	Գ. և Գ. Գ.	Ֆիզիքա և Կիւպիւրագրութ.	Պ. Ս. Վարձեկան
16	Գ. և Գ. Գ.	Ս. պատմութիւն	Պ. Ե. Երեւելեան
17	Գ. և Գ. Գ.	Թուաց լեզու } գրաւոր	Պ. Ի. Թանդեան
18	Գ. և Գ. Գ.	Աղբոր	Պ. Գ. Վարձեկան
19	Գ. և Գ. Գ.	Տօմար	Պ. Ա. Յովհաննէսեան
20	Գ. և Գ. Գ.	Հայոց լեզու } գրաւոր	Պ. Ս. Վարձեկան
21	Գ. և Գ. Գ.	Թուագրութիւն } գրաւոր	Պ. Ե. Երեւելեան
22	Գ. և Գ. Գ.	Երկրաչափութիւն	Պ. Գ. Տէր-Յարութիւնեան
23	Գ. և Գ. Գ.	Թուագրութիւն } գրաւոր	Պ. Ս. Վարձեկան
24	Գ. և Գ. Գ.	Հայոց լեզու } գրաւոր	Պ. Ե. Երեւելեան
25	Գ. և Գ. Գ.	Ֆիզիքա և Կիւպիւրագրութ.	Պ. Գ. Վարձեկան
26	Գ. և Գ. Գ.	Ս. պատմութիւն	Պ. Ե. Երեւելեան
27	Գ. և Գ. Գ.	Թուաց լեզու } գրաւոր	Պ. Ի. Թանդեան
28	Գ. և Գ. Գ.	Աղբոր	Պ. Գ. Վարձեկան
29	Գ. և Գ. Գ.	Տօմար	Պ. Ա. Յովհաննէսեան
30	Գ. և Գ. Գ.	Հայոց լեզու } գրաւոր	Պ. Ս. Վարձեկան

Առաւօտուայ քննութիւնները 11 1/2 օ., իսկ երեկոյանները 5 1/2 օ. կ'սկսուին:

նութեան առաջնորդներին, քաղաքա-զուկներին, նահանգական ղեկավարնե-րի ներկայացուցիչներին և ուրիշ ան-ձինքներին համար, 21-ին— ժողովրդա-կան հանդէսը և ճաշ Պետրովսկի պալա-տում: Վ. օրոտների զիւսուարների համար 21-ին— գնալը Տրոիցկո-Սէրիկի վան-քը, 23-ին— Պրեօբրադսկի և Սէմ-նոկի գունդերի երկու հարկը տաճակի տօնախմբութիւնն, 24-ին— հայկերայթ զիւսուարական մայմի համար, նոյն-պէս պետական խորհուրդի, սննդոր-ների, արքունիքի բարձր ատիճանա-ւորների, պաշտօնեաների, գէնէրալ-տարեւորների, Նորին Մեծութեան տը-վիդայի զէնէրալների և Ֆիւլիպ-ատի-տանդների համար, 26-ին— Գրիկէ եկե-ղեցու օծումն, 27-ին— զօրահանդէս և 29-ին մայիսի— վերադարձ զէպի Պե-տրովսկի:

Խմբակիր Պ. ՍԻՄԵՕՆԵԱՆՑ
Հրատարակել է: ԷՆՖԻԱՆՏԵԱՆՑ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՆՆԵՐ

Մամուլի տակից տանձին դըր-բոյով դուրս եկաւ Յ. Գեղա-մեանցի

ԳԻՆԵԴԵԼ
(ՉՈՐՍ ՕՐՈՒԱՅ ՊԱՏՄՈՒԹԻՆ)

Առաջին օր— Առաջին մասն.

ԳԻՆԵ 50 ԿՊ.

Վաճառվում է Կենդանական և Զ. Գրիգորեանցի զբաղմունքա-նոցներում, պ. Դաւիթ Պրիւրեանի զբաղմունքում և պ. Դաւիթ Եանցի Ժախտի մագաղիում:

8—10

Լոյս Տեսաւ
ԱՆԵԿԻՏՆԵՐԻ
Երրորդ հատոր
Գինն է 50 կոպէկ.

Դաւիթ Պրիւրեան և Կոպ-կանանց զբաղմունքներում և Կա-րիկի և Գրիկէ նաև արխանտի-րիկի Կոպիւր.— Ու Առաջին.— Օւանսեյ Սաւարանց.